

Bewegingsonderwijs in het jaar 2032

Het zijn de vragen die bij elke LO-docent omhoog borrelen: hoe ziet ons vak er over zestien jaar uit? Krijgen de kinderen nog verplicht een aantal uren gym in de week of komen er juist heel wat beweegmomenten bij? Hoe ontwikkelt de beweegwereld zich ten opzichte van de maatschappij? Al deze vragen kunnen we nu simpelweg nog niet beantwoorden, maar we kunnen natuurlijk wel discussiëren en dromen over de mogelijkheden.

TEKST KIM OSSENDORP, FOTO HANS DIJKHOFF

De vragen hierboven genoemd, hebben allemaal te maken met de maatschappelijke situatie in het jaar 2032. De bewegingsonderwijswereld is geen wereld op zichzelf maar beweegt letterlijk mee met de idealen en wensen vanuit de maatschappij. In de huidige samenleving zie je dat er al een grote verandering plaatsvindt op het gebied van bewegen, maar ook in het dagelijks leven. Veel dagelijkse klusjes worden vergemakkelijkt door robots en machines. Je hoeft tegenwoordig niet meer af te wassen want we hebben massaal afwasmachines aangeschaft. Mensen fietsen of lopen niet meer naar school of hun werk, maar nemen de auto of bus. Ook zie je steeds vaker dat kinderen rondrijden op een hoverboard in plaats van een skateboard. Verder zitten ze zo lang mogelijk achter computers te gamen. Deze veranderingen zorgen ervoor dat volwassenen en kinderen veel minder beweging per dag krijgen dan vroeger en deze trend gaat zich zonder twijfel doorzetten.

Invloed op ons vak

De grote maatschappelijke verandering beïnvloedt ook ons vak. Doordat bewegen minder aan bod komt en ook minder belangrijk wordt voor een deel van de bevolking, moeten wij als bewegingsonderwijzers juist kinderen bewust gaan maken van het belang van bewegen. Onze rol als gymdocent verschuift van hoofdzakelijk 'beter leren bewegen' naar nadrukkelijk 'het actief laten deelnemen aan de beweegcultuur'. Natuurlijk kunnen we deze rol alleen vervullen als kinderen beter leren bewegen en dit zal ook altijd onze taak blijven. Vakdocenten gaan kinderen laten ontdekken wie ze bewegend zijn en ze, door middel van succeservaringen in de les, een positief zelfbeeld meegeven over hun beweegidentiteit.

Lesplannen en verantwoording

Het invullen van de lessen zal nu ook anders plaatsvinden. Het accent ligt minder op het aanbieden van leerlijnen en de activiteiten worden minder vaak herhaald. Het accent komt nu te liggen op het aanbieden van verschillende sporten en vooral trendsporten. Nu worden 'nieuwe' sporten belangrijker, zoals skaten of avontuurlijke sporten buiten de gymzaal. Kinderen gaan vaker buiten de gymles kennis maken met sporten, zoals een dagje windsurfen of klimmen en abseilen in het buitenland. Het gaat er nu om dat sporten aantrekkelijk blijft en dat wij kinderen een blijvende deelname aan de beweegcultuur kunnen garanderen. Ook zullen de lessen een andere vorm gaan krijgen. Kinderen gaan kennismaken met veel verschillende sporten in groepjeslessen of klassikaal met behulp van trainers uit de verenigingssport. In deze vorm is het dus 'verplicht' om verschillende sporten te leren kennen. Ook krijgen we veel meer vrije lessen, zodat kinderen erachter kunnen komen wat zij leuk vinden en zodat zij hierin ook beter kunnen worden. Zo worden kinderen enthousiaster voor een bepaalde tak van sport en is de kans op deelname aan sport buiten school groter. Ook gaat de docent in de gymles de aandacht leggen op het lukken van activiteiten. Kinderen moeten een positief beeld ontwikkelen van zichzelf met betrekking tot bewegen. Alleen zo kunnen we de maatschappij in beweging houden.

De lesschets

Het is oktober en donker als ik de deur open doe van de gymzaal. Ik ga de gymzaal rustig opbouwen samen met de gasttrainer van de basketbalvereniging om de hoek. Als we klaar zijn, komen de eerste kinderen van klas 2B al

▲
*Uitleg van de les bij
 het whiteboard*

de zaal binnenlopen en gaan even de bal overspelen. Als de rest ook binnen is, begin ik met de les. Ik vertel ze dat ze niet moeten vergeten om zich in te schrijven voor het tweede buitensportkamp dit jaar, anders kunnen ze niet meer mee met bijvoorbeeld kanovaren, klimmen of fietsen. We gaan vandaag klassikaal basketballen. De trainer geeft les in techniek en spelvormen en ik help de trainer bij het differentiëren en het op niveau aanbieden van de activiteiten. Ik ben natuurlijk ook de pedagoog in de zaal en zorg dat de leerlingen zich gedragen. We laten ze inlopen. Ze moeten knieheffen, sprinten, hinkelen en armzwaaien. Een goede warming-up is blessurepreventie, wordt ze verteld. Hierna gaan ze dribbelen oefenen op een recht stuk om vervolgens in de basket te mikken. Daarna wordt er een verdediger in de weg gezet om te passeren. Ik probeer niveau-groepen te maken, zodat ieder kind een kans heeft om te leren en zodat iedereen succeservaringen heeft. Hierna doet de trainer een korte video-analyse met een groepje kinderen om ze te laten zien hoe je de bal in de basket moet gooien. Ze kunnen zo zichzelf terugzien en zichzelf verbeteren. Zo doen ze dat ook op de vereniging. Dan tien minuutjes partijtjes. Ik stel voor aan de trainer om in overtal te spelen, maar hij is voorstander van gelijke aantallen. We besluiten de kinderen met niveau 2/3 in gelijke aantallen te laten spelen en de andere leerlingen met overtal. Ik houd na het eerste uur een korte evaluatie met de kinderen om te vragen wat ze ervan vonden. Voor degenen die geïnteresseerd zijn,

heeft de trainer een foldertje meegenomen en kunnen ze zich opgeven voor een proefles. Het tweede uur heb ik een vrije les bedacht. We zetten samen alles klaar. Ik heb een judomat met jassen klaargelegd en op de Ipad staan de opdrachten met bijpassend filmpje. Ook staat er een trampoline met een schuin vlak, zodat ik ze kan helpen met de tipsalto. De kinderen filmen elkaar en kunnen zo zien wat ze goed doen en wat nog niet. Er ligt een voetbalveldje klaar, waar je tegen elkaar kan spelen en in een hoekje van de zaal kun je nog skateboardtrucjes oefenen. Als laatste heb ik een tafeltennistafel neergezet. Door deze activiteiten en de samenstelling van de les hoop ik dat ze erachter komen wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Als de les klaar is, vertel ik dat volgende week een gastles handbal wordt gegeven door een echte trainer van de handbalvereniging. De kids hebben er weer zin in!

Conclusie

Deze tot stand gekomen lesschets komt voort uit de veranderende maatschappij. De maatschappij raakt in de ban van machines en de beweegwereld lijdt onder de online games. Dit is waarom leraren LO kinderen bewust moeten maken van het plezier en het nut wat je uit bewegen kunt halen. In de les wordt ingezet op de succeservaringen en het positieve zelfbeeld dat de leerlingen hiervan krijgen. De inzet van digitale middelen is groot en ook worden nieuwe en uitdagende sporten voorgeschoteld aan de kinderen. Hierdoor wordt de kans op deelname aan sport buiten school vergroot. ■

Kim Ossendorp is vierdejaars LO-studente aan de Calo Windesheim

Contact:
 kim.ossendorp@windesheim.nl

kernwoorden:
 Onderwijs in 2032,
 Actieve deelname
 aan bewegcultuur,
 Beweegidentiteit,
 Veranderende maatschappij